

24 Μαρτίου, 1992

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΡΠΑΛΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 574/91).

*Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Συνεκδίκαση προσφυγών —
Συνάφεια — Η απόφαση Κλέαρχος Μιλτιάδους κ.ά. v.
Δημοκρατίας - Διαφοροποίηση της κριθείσας περίπτωσης και
πρόκριση της χωριστής εκδίκασης — Ανάλυση.*

5

Με την ενδιάμεση αυτή απόφαση επί της αντίστοιχης αίτησης των καθ' ων η αίτηση, κρίθηκε από το Δικαστήριο το ζήτημα της δυνατότητας και σκοπιμότητας συνεκδίκασης των συναπτομένων, ικανών, προσφυγών περί τις 10 προαγωγές, στις οποίες προέβη η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, στη θέση Υποδιευθυντή Τεχνικού Προσωπικού.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την αίτηση, αποφάσισε ότι:

1. Είναι ορθό πως προσφυγές που προσβάλλουν την ίδια πράξη πρέπει να συνεκδικάζονται. Σχετική είναι η πρόσφατη απόφαση Ολομέλειας Κλέαρχος Μιλτιάδους κ.ά. v. Δημοκρατίας. Η παρούσα περίπτωση διαφοροποιείται σαφώς. Η αίτηση δεν αποσκοπεί στη συνένωση μόνο των προσφυγών που στρέφονται κατά της εγκυρότητας των προαγωγών. Στοχεύει τη συνεκδίκαση και προσφυγών που δεν στρέφονται κατά της εγκυρότητας των προαγωγών καθ' εαυτών αλλά, αντίθετα, παίρνουν αυτή την εγκυρότητα σαν δεδομένη και αμφισβητούν την ημερομηνία, απλώς, έναρξης

15

20

25

της μη αμφισβητούμενης απόφασης.

- 5 2. Σε αντίθεση προς τις υποθέσεις **Κλέαρχος Μιλτιάδους κ.ά. ν. Δημοκρατίας**, εδώ, υπάρχει ανομοιοότητα ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και διαμετρική αντίθεση ως προς το βάθος των επιχειρημάτων ανάλογα με την περίπτωση.
- 10 3. Είναι λογική θέση της Αρχής πως η ξεχωριστή εκδίκαση των προσφυγών θα ήταν ενδεχόμενο να οδηγήσει στην έκδοση αποφάσεων που στη μία περίπτωση θα προσδιόριζαν ημερομηνία έναρξης των προαγωγών και στην άλλη θα κήρυσσαν τις προαγωγές άκυρες στο σύνολό τους. Αλλά δεν θα υπάρχει τέτοιος κίνδυνος αν μετά από κατάλληλο
- 15 δικονομικό διάβημα, εγκριθεί η εκδίκαση πρώτα των προσφυγών που προσβάλλουν την εγκυρότητα των προαγωγών στο σύνολό τους.
- 20 4. Δεν είναι ορατό πως τα πράγματα θα απλουστεύονταν με την επιδιωκόμενη συνεκδίκαση. Μάλλον να περιπλέκονταν. Ο δικηγόρος της Αρχής ισχυρίστηκε πως η συνεκδίκαση δεν θα στερούσε σε οποιονδήποτε τη δυνατότητα να αναπτύξει όλα τα επιχειρήματά του. Αυτό σημαίνει ότι, στην ίδια διαδικασία, άλλοι θα υποστήριζαν ότι οι προαγωγές πρέπει να ακυρωθούν και άλλοι θα συζητούσαν την ημερομηνία
- 25 έναρξής τους με το δεδομένο ότι είναι έγκυρες. Θα αναπτύσσονταν έτσι επιχειρήματα πάνω σε υποθετική βάση.
- 30 Πρακτικά, και σε περίπτωση κατάληξης του Δικαστηρίου σε αποδοχή των, υποθετικά, συνεκδικασθεισών προσφυγών κατά του κύρους των προαγωγών, η συνεκδίκαση καθ' εαυτήν θα απέβαινε τουλάχιστον άχρηστη.

Η αίτηση απορρίπτεται με έξοδα.

35 *Αναφερόμενη υπόθεση:*

Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1318.

40 **Αίτηση.**

Αίτηση από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για τη συνένωση και συνεκδίκαση των προσφυγών κατά της προαγωγής στη θέση Υποδιευθυντή Τεχνικού Προσωπικού.

Κ. Χατζηγιωάννου, για τους αιτητές-καθ' ων η αίτηση.

Καμία εμφάνιση για τους καθ' ων η αίτηση-αιτητές στις Προσφυγές Αρ. 574/91, 718/91 και 818/91.

5

Γ. Τριανταφυλλίδης, για τον καθ' ου η αίτηση-αιτητή στην Προσφυγή Αρ. 583/91.

Λ. Παπαφιλίππου, για τον καθ' ου η αίτηση-αιτητή στην Προσφυγή Αρ. 659/91.

10

Ε. Αναστασιάδου (Δ/νις) για τον καθ' ου η αίτηση-αιτητή στην Προσφυγή Αρ. 703/91.

Α. Λαδάς, για τον καθ' ου η αίτηση-αιτητή στην Προσφυγή Αρ. 711/91.

15

Ε. Ευσταθίου, για τους καθ' ων η αίτηση-αιτητές στις Προσφυγές Αρ. 772/91, 785/91, 786/91, 787/91.

20

Θ. Ιωαννίδης, για τον καθ' ου η αίτηση-αιτητή στην Προσφυγή Αρ. 802/91.

Τ. Παπαδόπουλος, για τους καθ' ων η αίτηση-αιτητές στις Προσφυγές Αρ. 804/91, 809/91, 813/91.

25

Τ. Παπαδόπουλος, για το ενδιαφερόμενο μέρος, Κ. Σολέα. Ε. Αναστασιάδου (Δ/νις), για το ενδιαφερόμενο μέρος, Χ. Περικλέους.

30

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Κωνσταντινίδης ανάγινξε την ακόλουθη απόφαση.

35

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Με την απόφασή της ημερομηνίας 12 Ιουνίου, 1991, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου προήγαγε δέκα πρόσωπα στη θέση του Υποδιευθυντή Τεχνικού Προσωπικού. Ασκήθηκαν 15 προσφυγές σε σχέση με την απόφαση αυτή.

40

Με τις οκτώ από τις προσφυγές αυτές, ισάριθμοι μη

προαχθέντες προσβάλλουν την πράξη στην ολότητά της και επιδιώκουν την ακύρωση των προαγωγών. Οι υπόλοιπες προσφυγές ασκήθηκαν από επτά εκ των ιδίων των προαχθέντων. Οι πέντε από αυτούς προσβάλλουν το μέρος της απόφασης που αφορά την ημερομηνία έναρξης της προαγωγής τους. Υποστηρίζουν ότι θα έπρεπε να ήταν προγενέστερη η ημερομηνία αυτή με βάση τις αρχές που διέπουν την επανεξέταση μετά από ακυρωτική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ένας από αυτούς, προσβάλλει παράλληλα το μέρος της απόφασης που αναφέρεται στη αναδρομικότητα της προαγωγής τεσσάρων από τους προαχθέντες. Το ίδιο αίτημα υποβάλλει και ένας ακόμα από τους προαχθέντες σε σχέση όμως με έξι από τους συναδέλφους του που προάχθηκαν. Η τελευταία από τις προσφυγές, ασκήθηκε από προαχθέντα προληπτικά, όπως προκύπτει από όσα σημειώνει ο ίδιος. Την καταχώρισε μόνο και μόνο γιατί προσβλήθηκε η δική του προαγωγή. Αυτή η προσφυγή στρέφεται κατά της προαγωγής δύο ενδιαφερομένων μερών.

Η Αρχή υπέβαλε αίτηση για την συνεκδίκαση όλων των πιο πάνω προσφυγών επειδή, όπως αναφέρεται, προσβάλλουν την ίδια διοικητική πράξη και εγείρουν τα ίδια γεγονότα και νομικά σημεία. Έξι από τους αιτητές δεν συμφωνούν με την συνεκδίκαση.

Το κεντρικό σημείο, όπως αυτό προκύπτει από το περιεχόμενο των γραπτών ενστάσεων που καταχωρίστηκαν και την επιχειρηματολογία που αναπτύχθηκε ενώπιόν μου, συνίσταται στο εξής: Οι προσφυγές που ασκήθηκαν από τους προαχθέντες παίρνουν ως δεδομένη την εγκυρότητα των προαγωγών. Προσβάλλεται με αυτές μόνο το μέρος της απόφασης που αναφέρεται στην ημερομηνία έναρξής τους. Το αποτέλεσμα της εκδίκασης των προσφυγών που ασκήθηκαν από τους προαχθέντες, δεν είναι δυνατό, κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες, να επηρεάσει την εγκυρότητα των ιδίων προαγωγών. Αντίθετα οι προσφυγές που ασκήθηκαν από μη προαχθέντες αφού στρέφονται κατά της εγκυρότητας των προαγωγών, εγείρουν ζητήματα πραγματικά και νομικά εντελώς διαφορετικά. Το αποτέλεσμα της εκδίκασής τους θα οδηγήσει είτε στην

ακύρωση των προαγωγών είτε στην επικύρωση της απόφασης όπως αυτή εκδόθηκε. Έχοντας υπόψη αυτή τη διαφορά, η συνεκδίκαση είναι δικονομικά ανεπίτρεπτη διότι στην ίδια διαδικασία, το ίδιο πρόσωπο, θα ήταν και αιτητής και ενδιαφερόμενο μέρος. Εκτός αυτού, η ανομοιογένεια των θεμάτων που εγείρονται στην κάθε προσφυγή και η ιδιαιτερότητα των πραγματικών περιστατικών τους, θα καθιστούσε την διαδικασία πολύπλοκη.

5

10

Από την άλλη, η Αρχή υποστηρίζει πως όχι μόνο είναι επιθυμητό αλλά είναι και επιβεβλημένο να συνεκδικαστούν οι προσφυγές μια και όλες στρέφονται κατά της ίδιας απόφασης. Δόθηκε έμφαση στο ότι τυχόν χωριστή εκδίκαση των προσφυγών θα ήταν δυνατό να οδηγήσει στο αποτέλεσμα να προσδιοριστεί σε μερικές από τις προσφυγές η ημερομηνία έναρξης των προαγωγών ενώ σ' άλλες να ακυρωθούν οι προαγωγές στο σύνολό τους. Ανέφερε όμως ταυτόχρονα ο δικηγόρος της Αρχής πως και στην περίπτωση της συνεκδίκασης το Δικαστήριο θα πρέπει να αποφασίσει ξεχωριστά τα θέματα που εγείρονται σε κάθε μια από τις προσφυγές. Έτσι, όπως έχω αντιληφθεί τη συνολική ιδέα της εισήγησης της Αρχής, το κέρδος από τη συνεκδίκαση θα συνίστατο στη διά μιάς και με μια απόφαση, στην ίδια διαδικασία, επίλυση όσων από τα ζητήματα είναι κοινά.

15

20

25

Δεν χρειάζεται να επεκταθώ σε αναφορά στις επί μέρους διαφορές και ομοιότητες των θεμάτων που εγείρονται στις προσφυγές. Δεν χρειάζεται ακόμα να ασχοληθώ με το αυστηρά δικονομικό ζήτημα που έχει εγερθεί ή ακόμα στις ενδεχόμενες δυσκολίες προσαρμογής της Δ.14 των Θεσμών περί Πολιτικής Δικονομίας προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της διοικητικής δίκης όταν σ' αυτή θα δικάζονται προσφυγές όπως οι εξεταζόμενες. Έχω καταλήξει στην απόφαση πως δεν ενδείκνυται η συνεκδίκαση των προσφυγών για το θεμελιακό λόγο που θα εξηγήσω.

30

35

Είναι ορθό πως προσφυγές που προσβάλλουν την ίδια πράξη πρέπει να συνεκδικάζονται. Ο δικηγόρος της Αρχής αναφέρθηκε συναφώς σε σχετική απόφαση της

40

5 Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου που όμως δεν έχει δημοσιευτεί ακόμα και την οποία δεν μπόρεσε να εντοπίσει. Πρόκειται για την απόφαση της Ολομέλειας στις υποθέσεις *Κλέαρχος Μιλτιάδους ν. Δημοκρατίας*, Α.Ε. 789, *Ηλίας Ηλιάδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας*, Α.Ε. 791, *Χρίστος Χριστούδια και Άλλος ν. Δημοκρατίας*, Α.Ε. 796, ημερομηνίας 30 Μαΐου, 1989, που συνεκδικάστηκαν. Το σχετικό απόσπασμα βρίσκεται στις σελ. 1324-1325 της απόφασης του Δικαστή Δ.Γ. Στυλιανίδη και είναι το ακόλουθο:-

15 "Μετά από ακυρωτική απόφαση σε μία προσφυγή, άλλη προσφυγή, με την οποία προσβάλλεται η ίδια πράξη, καθίσταται χωρίς αντικείμενο και απαράδεκτη, λόγω του δεδικασμένου, εκτός αν υπάρχει λόγος έκδοσης νέας ακυρωτικής απόφασης για τους σκοπούς της παραγράφου 6 του Άρθρου 146. Το ίδιο δεν ισχύει για επικυρωτική απόφαση. Η νομιμότητα πράξης που επικυρώθηκε από 20 το Δικαστήριο μπορεί να συνεχίζει να είναι αντικείμενο αμφισβήτησης σε άλλη διοικητική δίκη αν προβάλλονται άλλοι λόγοι. Η απόφαση ακύρωσης δεσμεύει όλους, ενεργεί erga omnes. Άλλη διαφορά μεταξύ ακυρωτικής και επικυρωτικής απόφασης είναι ότι στην επικυρωτική απόφαση η παράγραφος 6 του άρθρου 146 δεν έχει εφαρμογή.

30 Για τον πιο πάνω λόγο, όχι μόνο είναι επιθυμητό, αλλά και επιβεβλημένο προσφυγές που προσβάλλουν την ίδια πράξη να συνεκδικάζονται και το Δικαστήριο ή Δικαστής, ή Δικαστές, που ασκούν πρωτοβάθμια δικαιοδοσία, εκδίδουν μια απόφαση για την ακύρωση ή επικύρωση ολικά ή μερικά της προσβαλλόμενης πράξης - (βλ. Δένδια - "Διοικητικόν Δίκαιον" Τόμος Γ', σελ. 309, 352· Τσάτσου - "Η Αίτησις Ακυρώσεως", 3η Έκδοση, σελ. 35 174· Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 279· *Niovi Papaioannou and Others v. The Republic of Cyprus, through the Educational Service Commission and Others* (1989) 3 C.L.R. 38).

40 Η περίπτωση εδώ είναι σαφώς διαφορετική. Όπως σημείωσα, η αίτηση δεν αποσκοπεί στην συνένωση μόνο

των προσφυγών που στρέφονται κατά της εγκυρότητας των προαγωγών. Το κατά πόσον θα ήταν ορθό ή ακόμα επιβεβλημένο να συνεκδικαστεί εκείνη η κατηγορία των προσφυγών ή ενδεχομένως και η άλλη, δεν είναι ζήτημα που έχει εγερθεί ενώπιόν μου. Εφόσον εγερθεί, θα εξεταστεί και η απόψη που εκφράστηκε πως στην πραγματικότητα, έχοντας υπόψη συγκεκριμένα 5
ιδιάζοντα στοιχεία, η απόφαση της Αρχής ενσωματώνει όχι μια αλλά τόσες αποφάσεις όσες και οι προαγωγές.

Η αίτηση αποσκοπεί στη συνεκδίκαση και προσφυγών που δεν στρέφονται κατά της εγκυρότητας των προαγωγών αυτών καθ' εαυτών αλλά, αντίθετα, που παίρνουν αυτή την εγκυρότητα ως δεδομένη. Σε αυτή την κατηγορία των προσφυγών, οι αιτητές υποστηρίζουν 15
ότι ορθά και έγκυρα προάχθηκαν και οι ίδιοι και τα ενδιαφερόμενα σε αυτές μέρη. Αυτό το δέχεται και η Αρχή και μπορούμε να προβλέψουμε με βεβαιότητα πως όσα ενδιαφερόμενα μέρη εμπλέκονται σε αυτές, δεν θα έχουν διαφορετική άποψη. Αμφισβητείται σε αυτές μόνο 20
η εγκυρότητα της απόφασης ως προς την ημερομηνία έναρξης των αντίστοιχων προαγωγών.

Στις Αναθεωρητικές Εφέσεις που ανέφερα, η ταυτόχρονη αμφισβήτηση της εγκυρότητας της ίδιας 25
πράξης σε περισσότερες της μιας προσφυγές, σήμαινε ότι η απόφαση σε οποιαδήποτε από αυτές, θα καθιστούσε τις υπόλοιπες χωρίς αντικείμενο. Εφόσον δε όλες στόχευαν προς το ίδιο αποτέλεσμα, η συνεκδίκασή τους 30
εξασφάλιζε την εξέταση όλων των θεμάτων που εγείρονταν αναφορικά με το αν θα έπρεπε ή όχι να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη.

Εδώ, υπάρχει ανομοιότητα ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και διαμετρική αντίθεση ως προς το βάθος 35
των επιχειρημάτων ανάλογα με την περίπτωση.

Βλέπω τη λογική της θέσης της Αρχής πως η ξεχωριστή εκδίκαση των προσφυγών θα ήταν ενδεχόμενο να οδηγήσει στην έκδοση αποφάσεων που στη μια 40
περίπτωση θα προσδιόριζαν ημερομηνία έναρξης των προαγωγών και στην άλλη θα κήρυσσαν τις προαγωγές άκυρες στο σύνολό τους. Αλλά αυτό το ανεπιθύμητο

αποτέλεσμα θα είναι ενδεχόμενο να επέλθει ανάλογα με το ποιιά κατηγορία υποθέσεων θα εκδικαστεί πρώτα. Δεν θα υπάρξει τέτοιος κίνδυνος αν μετά απο κατάλληλο δικονομικό διάβημα, εγκριθεί η εκδίκαση πρώτα των 5 προσφυγών που προσβάλλουν την εγκυρότητα των προαγωγών στο σύνολό τους.

Ταυτόχρονα δεν βλέπω πως τα πράγματα θα απλουστεύονταν με την επιδιωκόμενη συνεκδίκαση. Η 10 εντύπωσή μου είναι πως θα περιπλέκονταν. Ο δικηγόρος της Αρχής ισχυρίστηκε πως η συνεκδίκαση δεν θα στερούσε σε οποιονδήποτε τη δυνατότητα να αναπτύξει όλα τα επιχειρήματά του. Αυτό σημαίνει ότι, στην ίδια διαδικασία, άλλοι θα υποστηρίζουν ότι οι προαγωγές 15 πρέπει να ακυρωθούν και άλλοι θα συζητούν την ημερομηνία έναρξής τους με το δεδομένο ότι είναι έγκυρες. Θα αναπτύσσονταν έτσι επιχειρήματα πάνω σε υποθετική βάση.

20 Ας δούμε το ζήτημα από την πρακτική του σκοπιά. Έστω ότι το δικαστήριο καταλήγει σε απόφαση ακύρωσης των προαγωγών στο σύνολό τους. Σύμφωνα με την εισήγηση του δικηγόρου της Αρχής θα πρέπει, παρόλο τούτο, να εξεταστεί στην ίδια διαδικασία και το 25 ζήτημα της ημερομηνίας έναρξης των προαγωγών προκειμένου να καλυφθούν τα θέματα που εγείρονται σε όλες τις προσφυγές. Με τον τρόπο όμως αυτό, ο στόχος της συνεκδίκασης δεν θα επιτυγχανόταν και, από την άλλη, όχι μόνο τα επιχειρήματα αλλά και το σχετικό 30 μέρος της απόφασης θα στηριζόταν σε υποθετική βάση. Αν πάλιν, πάντα με την προϋπόθεση ότι το Δικαστήριο θα κατέληγε σε απόφαση ακύρωσης των προαγωγών, θα ήταν δικονομικά δυνατό απλώς να απορριφθούν οι προαγωγές που προσβάλλουν την ημερομηνία έναρξης 35 των προαγωγών ως στερούμενες πια αντικειμένου, αυτό θα γινόταν όχι εξ αιτίας των επιχειρημάτων που αναπτύχθηκαν σε εκείνες. Επομένως, και σε αυτήν την περίπτωση η εμπλοκή τους στην ίδια διαδικασία θα ήταν αχρείαστη και απλώς θα δημιουργούσε επιπρόσθετα 40 προβλήματα.

Για τους πιο πάνω λόγους η αίτηση απορρίπτεται με έξοδα εναντίον της Αρχής και υπέρ των καθ' ων η αίτηση

που καταχώρισαν ένσταση.

Καμιά άλλη διαταγή για έξοδα.

Η αίτηση απορρίπτεται με έξοδα. 5